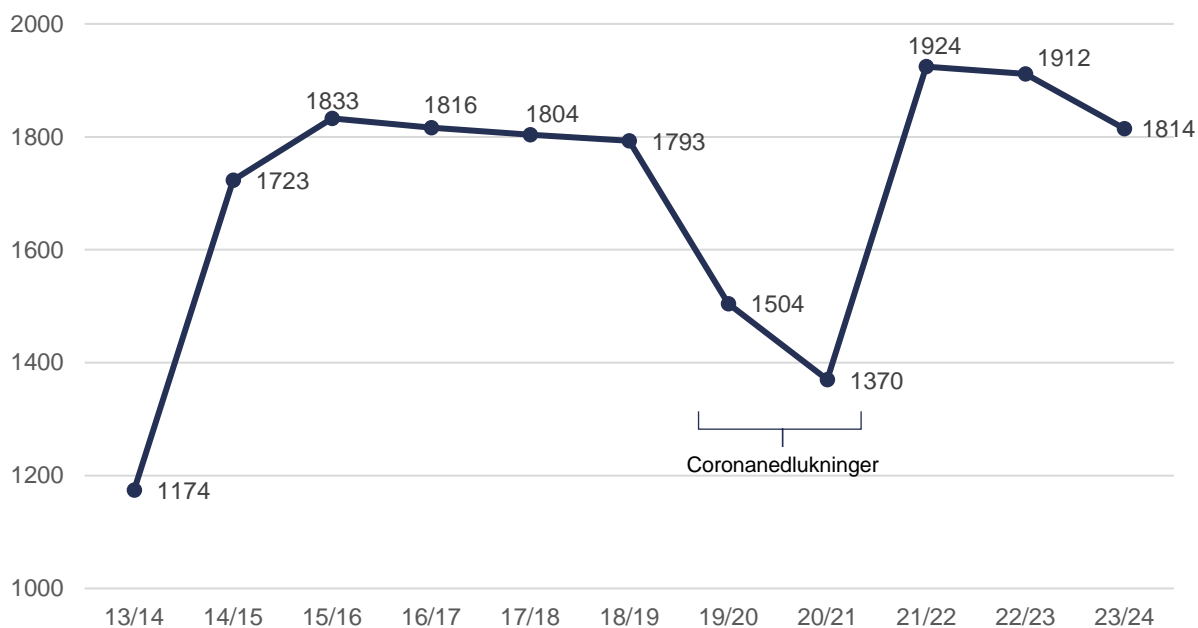

Fortsat højt vikar-niveau i folkeskolen

Resume

I skoleåret 2023/24 blev der anvendt timelønnede lærere (løse vikarer) i folkeskolen i et omfang, der svarer til 1.814 fuldtidsstillinger. Det viser et udtræk fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. Den 10-årige udvikling i antallet af løse vikarer fremgår af figur 1. Antallet af løse vikarer er opgjort i fuldtidsstillinger.

Figur 1: Antal timelønnede lærere (løse vikarer) opgjort i fuldtidsstillinger

Kilde: KRL, Kommunernes og Regionernes Løndatakontor <http://www.krl.dk/>.

Note: Antallet af timelønnede lærere (løse vikarer) er opgjort i fuldtidsstillinger.

Antallet af timelønnede vikarer i folkeskolen er højt, men aftagende

Figur 1 illustrerer udviklingen i det gennemsnitlige antal løse vikarer i perioden 2013/14 til 2023/24. Anvendelsen af løse vikarer steg i årene efter implementeringen af folkeskolereformen i 2014, som medførte en betydelig forøgelse af lærernes undervisningstimer.

Anvendelsen af løse vikarer faldt fra 2015/16 og frem til 2020/21. I årene 2019/20 og 2020/21 var anvendelsen af løse vikarer i folkeskolen særligt lav som følge af nedlukninger i forbindelse med coronapandemien.

På den anden side af coronapandemien voksede anvendelsen af vikarer til sit hidtil højeste niveau i perioden. I 2021/22 toppede antallet af løse vikarer svarende til 1.924 fuldtidsstillinger. I skoleåret 2022/23 var der et lille fald i vikartallet sammenlignet med året før, og den nedadgående udvikling fortsatte ind i skoleåret 2023/24 med et vikartal på 1.814.

Tabel 1 viser antallet af løse vikarer opgjort i fuldtidsstillinger for hver enkelt måned samt gennemsnittet for hvert skoleår. I skoleåret 2013/14 anvendtes timelønnede vikarer i et omfang svarende til 1.174 fuldtidsstillinger i gennemsnit, og i skoleåret 2023/24 er tallet vokset til 1.814. Tabellen viser ydermere, at der er store udsving i anvendelsen af vikarer i løbet af skoleåret.

Tabel 1: Antallet af timelønnede lærere (løse vikarer) fra skoleåret 2013/14 til skoleåret 2023/24

	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Gennemsnit
Skoleåret 2013/2014	99	830	1.321	1.312	1.582	1.083	1.481	1.262	1.481	1.221	1.247	1.174
Skoleåret 2014/2015	127	1.265	1.910	1.960	2.297	1.538	2.086	1.920	1.969	1.896	1.989	1.723
Skoleåret 2015/2016	172	1.447	2.096	2.003	2.547	1.537	2.326	1.869	1.902	2.075	2.185	1.833
Skoleåret 2016/2017	167	1.480	2.109	1.808	2.553	1.539	2.338	1.870	2.112	1.829	2.172	1.816
Skoleåret 2017/2018	114	1.423	2.082	1.922	2.537	1.581	2.244	2.008	1.852	2.007	2.073	1.804
Skoleåret 2018/2019	264	1.567	1.997	2.034	2.238	1.627	2.183	1.926	2.074	1.799	2.014	1.793
Skoleåret 2019/2020	292	1.459	1.912	1.954	2.085	1.592	1.924	1.592	650	1.456	1.634	1.504
Skoleåret 2020/2021	330	1.684	1.962	1.971	2.214	850	662	888	1.221	1.460	1.824	1.370
Skoleåret 2021/2022	361	1.818	2.276	1.949	2.504	1.515	2.455	2.035	2.202	1.901	2.152	1.924
Skoleåret 2022/2023	419	1.885	2.090	1.960	2.431	1.789	2.201	1.914	2.047	2.194	2.098	1.912
Skoleåret 2023/2024	448	1.728	1.932	2.110	2.327	1.608	2.043	1.796	1.773	2.081	2.111	1.814

Kilde: KRL, Kommunernes og Regionernes Løndatakontor <http://www.krl.dk/>.

Note: Antallet af timelønnede lærere (løse vikarer) er opgjort i fuldtidsstillinger.

Antallet af vikarer er steget med 50 pct. på 10 år

Tabel 2 viser den absolutte og procentuelle udvikling i antallet af løse vikarer i forhold til skoleårene 2013/14 og 2022/23. Det fremgår, at anvendelsen af løse vikarer i folkeskolen er vokset med 54,5 procent de sidste 10 år. Det svarer til 640 fuldtidsstillinger.

Tabel 2: Ændring i antallet af løse vikarer i skoleåret 2023/24 sammenlignet med 2013/14 og 2018/19

	Ændring i antal (fuldtidsstillinger)	Procentvis ændring
Sammenlignet med 2013/2014	+640	54,5%
Sammenlignet med 2022/2023	-97	-5%

Kilde: KRL, Kommunernes og Regionernes Løndatakontor <http://www.krl.dk/>.

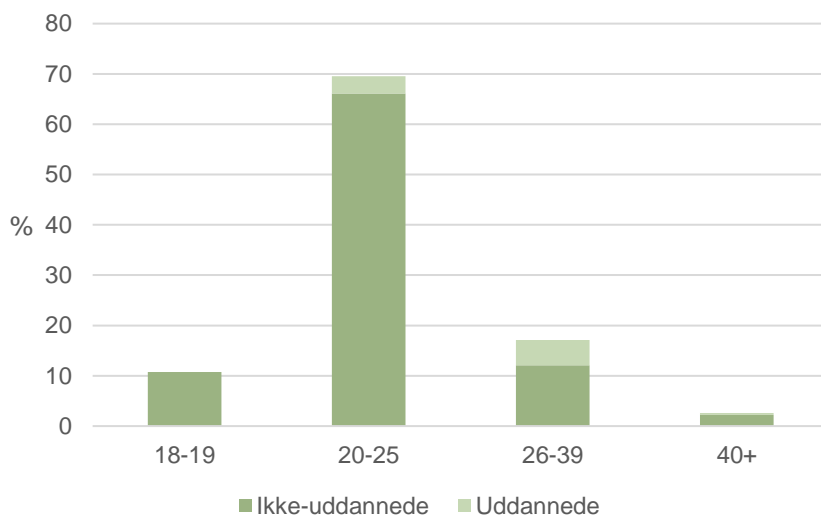
Note: Antallet af timelønnede lærere (løse vikarer) er opgjort i fuldtidsstillinger.

Antallet af timelønnede vikarer i folkeskolen er faldet med 5 procent eller 97 fuldtidsstillinger i forhold til 2022/23. Faldet i vikartallet er betydeligt større end faldet i antallet af folkeskoleelever. Faldet i anvendelsen af vikarer kan altså ikke alene forklares af det faldende elevtal i folkeskolen.

Flertallet af vikarerne er uuddannede og mellem 20 og 25 år

Figur 2 viser en beregnet aldersfordeling blandt timelønnede vikarer i skoleåret 2023/2024. 10,8 procent af vikarerne befinder sig i aldersgruppen 18-19, 69,5 procent i aldersgruppen 20-25, 17,1 procent i aldersgruppen 26-39 og 2,6 procent i aldersgruppen 40+. Flertallet af vikarerne i skoleåret 2023-24 er således mellem 20 og 25 år. Figuren viser desuden, at folkeskolerne typisk benytter timelønnede vikarer uden en læreruddannelse. 8,8 procent har en læreruddannelse, mens 91,2 procent af vikarerne ikke har en læreruddannelse.

Figur 2: Aldersfordeling blandt timelønnede vikarer 2023-2024 (%)

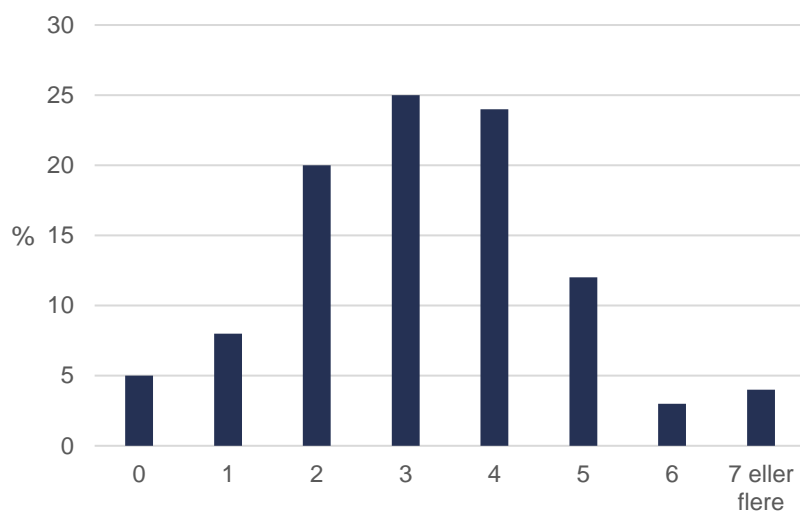
Kilde: KRL, Kommunernes og Regionernes Løndatakontor <http://www.krl.dk/>.

Note: Baseret på egne beregninger.

Højt vikarforbrug går ud over elevernes faglighed og trivsel

Figur 3 viser, at to tredjedele af Danmarks Lærerforenings medlemmer i folkeskolen oplever, at deres elever typisk har tre eller flere vikarer i løbet af en måned.

Figur 3: Oplevet vikarforbrug i folkeskoleklasser

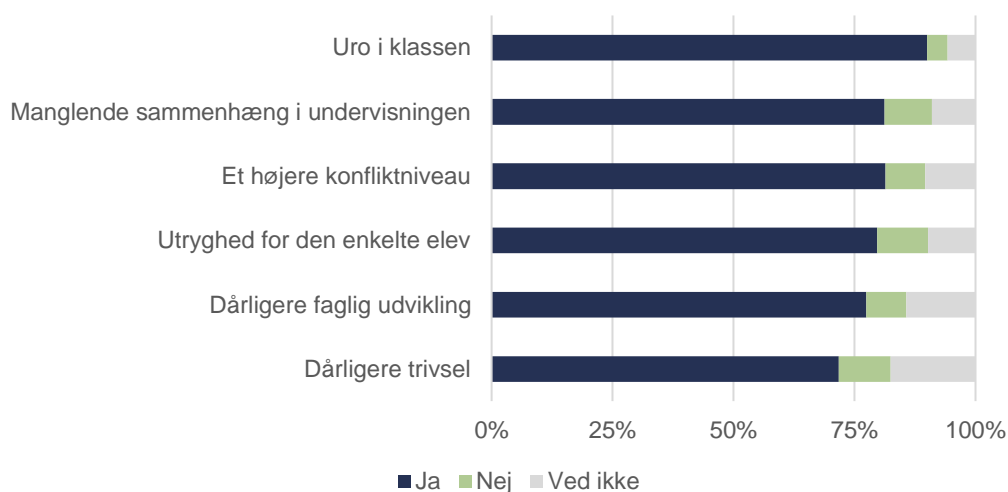
Kilde: Danmarks Lærerforenings medlemsundersøgelse, oktober 2024.

Note: N = 2.133. Svar på spørgsmålet ”Hvor mange forskellige vikarer møder eleverne i din klasse typisk i løbet af en måned?”.

Figur 4 viser, hvordan lærerne oplever konsekvenserne af de mange vikarer på elevernes faglige og sociale udvikling. Et stort flertal af medlemmerne oplever, at brugen af vikarer går ud over elevernes faglighed. 81 pct. mener, at det stigende forbrug af vikarer fører til manglende sammenhæng i den undervisning, eleverne møder. 77 pct. oplever, at det høje vikarniveau har en negativ indflydelse på elevernes faglige udvikling.

Den udbredte anvendelse af vikarer går også ud over elevernes trivsel og sociale udvikling. Et stort flertal af medlemmerne oplever, at det høje vikarniveau skaber utryghed og uro i klassen, øger konfliktniveauet og giver dårligere trivsel. 90 pct. oplever, at det høje vikarniveau giver mere uro i klassen. 81 pct. oplever, at vikarforbruget øger konfliktniveauet. 80 pct. mener, at den stigende brug af vikarer skaber utryghed for den enkelte elev. 72 pct. oplever, at vikarforbruget skaber dårligere trivsel hos eleverne.

Figur 4: Oplevede konsekvenser på elevernes faglige og sociale udvikling

Kilde: Danmarks Lærerforenings medlemsundersøgelse, oktober 2024.

Note: N = 2.133. Svar på spørgsmålet ”Hvilke af følgende konsekvenser har den stigende brug af vikarer for elevernes faglige og sociale udvikling?”.

Fakta om undersøgelsen

Tallene om antal lærere stammer fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, KRL. De dækker timelønnede lærere i folkeskolen, herunder specialundervisning. Antallet af timelønnede lærere er opgjort i antal fuldtidsstillinger. Tallene inkluderer overenskomstansatte og ekstraordinært ansatte og er eksklusive tjenestemænd, elever og fleksjob. De timelønnede lærere består altovervejende af løse vikarer. En del af dem kan dog være undervisere med få faste timer, typisk i et enkelt fag. I tallene indgår ikke andre typer vikarer end timelønnede, eksempelvis månedslønnede barselsvikarer.

Tallene om lærernes oplevede vikarforbrug stammer fra Danmarks Lærerforenings medlemsundersøgelse, oktober 2024. De inkluderede spørgsmål omfatter svar fra lærere og børnehaveklasseledere ansat i den kommunale folkeskole. I alt har 2.133 medlemmer gennemført undersøgelsen. Undersøgelsen har en svarprocent på 22%.